

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów

Departament Nadzoru i Kontroli

DNK.WK.1741.6.2024

Warszawa, 12 sierpnia 2024 r.

Informacja o wynikach kontroli realizacji zadania publicznego pn. „Myśl po polsku” edycja 2023

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów (dalej: KPRM) przeprowadziła kontrolę planową realizacji zadania publicznego pn. „Myśl po polsku” edycja 2023 (dalej: zadanie publiczne, zadanie albo projekt). Podstawę kontroli stanowił § 7 umowy nr 1020/BPRM/23 z 21 lipca 2023 r. (dalej: umowa), zawartej pomiędzy KPRM a Fundacją „Instytut Nowych Mediów i Technologii” z siedzibą w Warszawie¹ (dalej także: Fundacja, Zleceniobiorca albo Kontrolowany).

Podstawa prawna

Art. 17 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie². Zadanie zlecono w trybie art. 11b tej ustawy.

[Podsumowanie ustaleń]

Fundacja wykonała działania przewidziane w kosztorysie zawartym w ofercie realizacji zadania publicznego (dalej: oferta) i osiągnęła założone rezultaty³, jednakże Kontrolowany nie przedstawił dowodów potwierdzających korelację zachodzącą pomiędzy zrealizowanymi działaniami a osiągnięciem celu zadania, jakim był przede wszystkim wzrost świadomości osób wchodzących w skład grupy docelowej, obejmującej ludzi młodych – w zakresie rozwoju techniki, wynalazczości i innowacyjności oraz rozpowszechniania i wdrażania nowych rozwiązań technicznych w praktyce gospodarczej.

Zleceniobiorca przeprowadził kampanię informacyjno-dydaktyczną dedykowaną w szczególności młodym Polakom i Ukraińcom przebywającym w Polsce, a także wszystkim zainteresowanym tematyką popularnonaukową. Działania prowadzono z wykorzystaniem Internetu, prasy, radia oraz przy udziale influencerów i osiągnięto ponad 18 mln sumarycznych kontaktów z treściami kampanii, tj. o 8 mln więcej niż założono w ofercie – 10 mln. Pomimo wysokich zasięgów, nie przełożyło się to na „wejścia” na zmodernizowane strony internetowe projektu, na których Kontrolowany zamieścił odnośniki do materiałów audio/wideo, a także link do wyszukiwarki dotacji wraz z opisem źródeł finansowania. Strony internetowe zanotowały jedynie 12 tys. wejść w okresie realizacji projektu. Natomiast wyprodukowane materiały wideo zostały odtworzone w tym samym okresie tylko 15 tys. razy. Tak niska liczba wejść i odtworzeń świadczy o niewielkim zainteresowaniu grupy docelowej tematyką projektu i słabej skuteczności prowadzonej przez Fundację kampanii informacyjno-edukacyjnej.

Poniesione koszty wszystkich działań wynosiły 4 148 365 zł i były większe od zakładanych w ofercie o 218 420 zł (3 929 945 zł). Wzrost kosztów zadania dotyczył wydatkowania środków własnych Fundacji, tj. z planowanej kwoty 400 000 zł do kwoty 618 420 zł (z zastrzeżeniem, że 97 170 zł zostało poniesione przed terminem realizacji zadania). Natomiast dotacja została wydatkowana w kwocie planowanej, tj. 3 529 945 zł.

Za niezgodne z umową uznano wydatki sfinansowane z dotacji w kwocie 43 200 zł (poz. I.1.6 *kalkulacji*) z tytułu niewyprodukowania 24 artykułów prasowych. Z zaplanowanych w ofercie 30 szt. (w cenie 1 800 zł za 1 artykuł), faktycznie przygotowano tylko 6 (tj. 20%), które wielokrotnie publikowano.

Ponadto wątpliwości budzi wydatek sfinansowany z dotacji w kwocie 37 500 zł (poz. I.1.4. *kalkulacji*) z tytułu produkcji 10 szt. materiałów audio/podcastów, ponieważ ich ścieżka dźwiękowa była identyczna jak filmów stworzonych w ramach innego działania (poz. I.1.5. *kalkulacji*).

Za niecelowy i niegospodarny uznano wydatek 36 575 zł ze środków własnych Fundacji na zakup komputerów i innego sprzętu do nagrywania materiałów audio/wideo (poz. I.7.1. *kalkulacji*) – sprzęt dostarczono dopiero 6 i 14 grudnia 2023 r. Świadczy to o możliwości realizacji zadania bez potrzeby jego zakupu, ponieważ zadanie było wykonywane od 21 lipca 2023 r.

Pozostałe nieprawidłowości dotyczyły w szczególności:

- Fundacja nierzetelnie prowadziła działania w zakresie tłumaczenia na język ukraiński, tj. przy tłumaczeniu artykułów korzystała z silnika sztucznej inteligencji, natomiast w przypadku materiałów

¹ Al. Solidarności nr 117, lok. 207, 00-140 Warszawa. Zleceniobiorca w trakcie kontroli poinformował o zmianie adresu siedziby Fundacji - nowy adres: ul. Piękna 49, 00-672 Warszawa. Do dnia kontroli Fundacja nie dokonała stosownych zmian w KRS.

² Dz.U. z 2023 r., poz. 571. ze zm.

³ Fundacja nie stworzyła wyszukiwarki online mającej wspierać nowopowstałe przedsiębiorstwa innowacyjne, do czego Zleceniobiorca zobowiązał się w tekście oferty (w kosztorysie nie ujęto tej pozycji).

wideo – z automatycznego tłumaczenia wygenerowanych napisów. Błędy w tłumaczeniach świadczą o braku weryfikacji ich jakości przez osobę posługującą się biegle językiem ukraińskim,

- dostęp do ukraińskojęzycznej strony internetowej projektu był ograniczony ze względu na wybór darmowego certyfikatu SSL dotyczącego zapewnienia poufności transmisji danych oraz z uwagi na użycie cyrylicy (znaków specjalnych) w nazwie domeny. Zastosowanie tego typu certyfikatu, w połączeniu z niestandardowymi znakami specjalnymi, znacząco zmniejszyło możliwość wejścia na stronę internetową, ze względu na wykrywane przez programy antywirusowe anomalie bezpieczeństwa,
- przedstawiona dokumentacja nie pozwalała na potwierdzenie, że proces wyboru wykonawców działań (usług i dostaw) ujętych w kosztorysie, został przeprowadzony w sposób konkurencyjny; ponadto przy wyborze podwykonawców nie zachowano terminów określonych w harmonogramie oferty,
- Fundacja nie stworzyła wyszukiwarki online, mającej wspierać nowopowstałe przedsiębiorstwa innowacyjne, do czego Zleceniobiorca zobowiązał się w tekście oferty⁴ (w kosztorysie nie ujęto tej pozycji),
- Zleceniobiorca nie przedstawił dokumentacji z procesu wyboru gości (podmiotów) uczestniczących w nagraniach (działanie I.1.5. – przygotowanie materiałów wideo), tym samym nie można stwierdzić, czy wybór został dokonany zgodnie z zasadami transparentności i przejrzystości.

Zleceniobiorca posiadał komplet dokumentów finansowo-księgowych (47) obejmujących całkowite koszty zadania (4 148 365 zł), z tego 40 (na kwotę 4 051 195 zł) zostało wystawionych w terminie realizacji zadania, co było zgodne z § 2 ust. 1 umowy oraz opłacone z dotacji w terminie zgodnym z § 2 ust. 2 pkt 1 umowy, z rachunku bankowego wskazanego w umowie (w kwocie 3 529 945 zł). Natomiast 7 dokumentów na kwotę 97 170 zł, wszystkie sfinansowane ze środków własnych Fundacji (w ramach wkładu własnego wniesionego w kwocie 618 420 zł), wystawiono przed datą zawarcia umowy, czym Zleceniobiorca naruszył postanowienia § 2 ust. 2 pkt 2 umowy. Nie spowodowało to jednak nieprawidłowości w rozliczeniu dotacji (3 529 945 zł), ponieważ Zleceniobiorca wydatkował na zadanie ze środków własnych więcej o 218 420 zł niż założono w ofercie, tj. ponad limit określony w umowie (400 000 zł).

System kontroli dokumentów księgowych Fundacji nie działał prawidłowo. Ponad połowa faktur w liczbie 25 (53%) na kwotę 2 762 770 zł została sprawdzona pod względem rachunkowym dopiero po fakcie ich zatwierdzenia i po dokonaniu zapłaty, czym naruszono postanowienia § 5 ust. 1 umowy w zakresie opisywania dokumentacji realizacji zadania. Przyczyną braku terminowej kontroli dokumentów księgowych i narażania Fundacji na ryzyko błędnych rozliczeń, płatności i księgowania – był nieprawidłowy przepływ (przekaz) dowodów źródłowych pomiędzy Fundacją a biurem rachunkowym oraz nieprzestrzeganie zasad kontroli finansowej i obiegu dokumentów. Pomimo że działanie Fundacji było nieprawidłowe, to nie spowodowało negatywnych skutków w rozliczeniu dotacji.

Zgodnie z § 5 ust. 1 umowy Fundacja prawidłowo wyodrębniła dokumentację finansowo-księgową i ewidencję księgową kosztów zadania. Posiadała również wyodrębniony rachunek bankowy z saldem początkowym na 30 lipca 2023 r., w kwocie 87,31 zł, z przeznaczeniem na przyszłe opłaty bankowe. Saldo końcowe po zakończeniu zadania oraz po uwzględnieniu opłat i prowizji bankowych wynosiło 10,16 zł i nie stanowiło wartości nierozliczonej dotacji⁵. Ewidencja księgową środków pieniężnych związanych z operacjami bankowymi prowadzona była przejrzysto.

Wskazany w umowie rachunek bankowy nie był oprocentowany, a Fundacja zgodnie z § 3 ust. 3 umowy do dnia kontroli utrzymywała rachunek wyodrębniony.

Zleceniobiorca posiadał wymaganą ustawą o rachunkowości (dalej: u.o.r.)⁶ dokumentację systemu rachunkowości. Zawierała ona jednak błędy formalne, ponieważ przyjęto niektóre rozwiązania księgowe obowiązujące w spółkach kapitałowych. Wady tej dokumentacji nie miały jednak wpływu na prawidłowość prowadzenia ewidencji księgowej.

Fundacja nie podejmowała czynności dotyczących odzyskania podatku VAT z tytułu faktur rozliczonych w ramach zadania, ani nie rozliczyła wydatków lub kosztów sfinansowanych z dotacji w ramach innych zadań.

Prawidłowo wypełniono obowiązki wynikające z § 6 ust. 1-3 umowy dotyczące zamieszczenia informacji o źródle finansowania.

[Opis zadania publicznego]

1. Prezes Rady Ministrów przyznał w 2023 r.⁷ KPRM z ogólnej rezerwy budżetowej państwa kwotę 3 529 945 zł z przeznaczeniem na realizację zadania publicznego. Celem zadania miało być podnoszenie

⁴ Str. 10 oferty, pkt 2.

⁵ Opłaty i prowizje bankowe za okres realizacji zadania wyniosły 77,15 zł, zatem 10,16 zł jest różnicą między 87,31 zł a 77,15 zł.

⁶ Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2023 r. poz. 120 ze zm.).

⁷ Zarządzenie nr 239 Prezesa Rady Ministrów w sprawie przyznania Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, z ogólnej rezerwy budżetowej, środków finansowych, z przeznaczeniem dla Fundacji „Instytut Nowych Mediów i Technologii” na dofinansowanie realizacji zadania publicznego pn. „MYŚL PO POLSKU” edycja 2023.

świadomości młodzieży w wieku szkolnym, studentów, a także młodych dorosłych⁸, oraz wszystkich zainteresowanych tematyką popularnonaukową, zarówno Polaków, jak i osób przybyłych do Polski, w szczególności z Ukrainy – w zakresie rozwoju techniki, wynalazczości, innowacyjności oraz rozpowszechniania i wdrażania nowych rozwiązań technicznych w praktyce gospodarczej, w ramach wspomagania rozwoju gospodarczego, w tym przedsiębiorczości i popularyzacji polskiej myśli technicznej.

Na realizację zadania w ofercie i umowie przewidziano środki w kwocie 3 929 945 zł, z tego:

- a) 3 529 945 zł z dotacji KPRM (89,82% wartości zadania⁹),
- b) 400 000 zł z wkładu własnego finansowego Zleceniobiorcy (10,19 % wartości zadania¹⁰).

Zadanie obejmowało 4 główne filary:

- 1) aktualizację i rozwój projektowej strony internetowej myslpopolsku.pl oraz wykonanie i bieżącą aktualizację ukraińskojęzycznej strony www;
- 2) opracowanie eksperckich treści merytorycznych w języku polskim i ukraińskim;
- 3) produkcję dydaktycznych materiałów tekstowych, audio oraz wideo w języku polskim i ukraińskim;
- 4) kampanię edukacyjno-publicystyczną w języku polskim i ukraińskim, której celem była dystrybucja opracowanych filmów oraz ich treści merytorycznych, przy wykorzystaniu w szczególności: Facebook, Instagram, YouTube, Google, prasy i rozgłośni radiowych.

W ramach zadania, zgodnie z planem i harmonogramem, wyszczególniono 9 działań, tj.:

- 1) przygotowanie organizacyjne,
- 2) prace graficzne i copywriterskie,
- 3) portal internetowy,
- 4) spoty informacyjne,
- 5) kampanię informacyjno-edukacyjną w kanale radiowym,
- 6) kampanię informacyjno-edukacyjną w kanale internetowym,
- 7) współpracę z influencerami i ekspertami,
- 8) kampanię informacyjno-edukacyjną w prasie,
- 9) ewaluację działań.

W kalkulacji kosztów w porównaniu do planu i harmonogramu wykazano 7 pozycji wydatków związanych bezpośrednio z tymi działaniami i dodatkowo wyodrębniono pozycję kosztów technicznych (zakup komputerów i sprzętu) oraz kosztów administracyjnych (wynagrodzenia osobowe). W kalkulacji nie ujęto kosztów ewaluacji działań oraz kosztów wyszukiwarki online, mającej wspierać nowopowstałe przedsiębiorstwa innowacyjne.

[Realizacja celu zadania]

2. Fundacja osiągnęła rezultat zadania określony w ofercie w postaci 10 mln sumarycznych kontaktów (zasięgów) z treściami informacyjno-dydaktycznymi stworzonymi w ramach zadania, poprzez realizację kampanii w Internecie, radiu oraz prasie. Jednocześnie Zleceniobiorca nie udowodnił, że osiągnął cel zadania, jakim było podnoszenie świadomości społecznej w szczególności wśród młodych Polaków oraz Ukraińców przebywających w Polsce, w zakresie rozwoju techniki, wynalazczości, innowacyjności oraz rozpowszechniania i wdrażania nowych rozwiązań technicznych w praktyce gospodarczej. Zarówno w ofercie jak i sprawozdaniu, nie wskazano sposobu pomiaru tego celu i nie wyznaczono miernika służącego ocenie stopnia jego wykonania.

Pomimo wysokich zasięgów, nie przełożyło się to na liczbę „wejść” na zmodernizowane strony internetowe projektu, na których Kontrolowany zamieścił odnośniki do materiałów audio/wideo (umieszczonych na portalach Spotify/YouTube), umożliwiające ich bezpośrednie odtworzenie, a także link do wyszukiwarki dotacji wraz z opisem źródeł finansowania. Łącznie strony internetowe zanotowały jedynie 12 tys. wejść w okresie realizacji projektu. Natomiast wyprodukowane materiały wideo zostały odtworzone tylko 15 tys. razy. Tak niska liczba wejść i odtworzeń świadczy o niewielkim zainteresowaniu grupy docelowej tematyką projektu.

Fundacja wygenerowała zasięgi¹¹ na poziomie przekraczającym 18 mln kontaktów, przekaz został skierowany z wykorzystaniem: radia¹², prasy drukowanej¹³ oraz Internetu.

O niskiej skuteczności prowadzonej kampanii mogą świadczyć wyniki raportu opracowanego w ramach ewaluacji działań przez Fundację (przy wykorzystaniu narzędzia SentiOne¹⁴). Największą liczbę wzmianek dotyczących słów kluczowych dla projektu w Internecie opublikowano pomiędzy 9 a 16 października 2023 r.¹⁵

⁸ Por. str. 5 oferty, *Syntetyczny opis zadania*, zgodnie z którym projekt skierowany jest do osób urodzonych w latach 80. i 90. XX wieku oraz do pokolenia Z, do którego najczęściej zalicza się pokolenie ludzi urodzonych po 1995 r. oraz grupy młodsze np. uczniów, studentów.

⁹ Wartość procentowa udziału zgodna z § 3 ust. 1 umowy.

¹⁰ Wartość procentowa udziału jest zgodna z § 3 ust. 5 pkt 1 umowy, jednakże zawiera błąd rachunkowy – powinno być 10,18%, różnica 0,01 pkt procentowego.

¹¹ Zgodnie z Raportem z realizacji zadania, przekazanym jako odpowiedź na pytanie nr 2, pismo znak: DNK_8/2024 z 1 lipca 2024 r.

¹² Str. 14 sprawozdania złożonego do KPRM 20 lutego 2024 r., *Opis osiągniętych rezultatów (...)*.

¹³ Por. odpowiedź na pytanie nr 11, pismo znak: DNK_2/2024 z 21 maja 2024 r. – wykaz stworzonych w ramach projektu materiałów, publikacje prasowe druk (w tym: ponad pół miliona – trzy wydania Super Expressu, pozostałe publikacje zostały wydrukowane w prasie lokalnej).

¹⁴ SentiOne jest narzędziem umożliwiającym poznanie opinii na temat firmy, produktów lub jakości obsługi. Algorytm przeszukuje Internet na podstawie zdefiniowanych przez klienta słów kluczowych i dostarcza informacje na temat wypowiedzi z nimi związanymi. W przypadku projektu „Myśl po polsku” zastosowano frazy „firmy”, „nowych” i „polski”. Wykonanie raportu było elementem działań ewaluacyjnych zrealizowanych przez Fundację. Raport Świadomość marki 2.0 „Myśl po polsku” został przekazany przez Fundację w ramach odpowiedzi na pytanie nr 5, pismo znak: DNK_3/2024 z 12 czerwca 2024 r.

¹⁵ Por. odpowiedź na pytanie nr 5, pismo znak: DNK_7/2024 z 2 lipca 2024 r.

Wskazuje to na zwiększone zainteresowanie tematyką zadania w czasie, gdy Fundacja nie prowadziła szeroko zakrojonej kampanii informacyjno-dydaktycznej w kanale internetowym (tj. przed 28 listopada 2023 r.)¹⁶. Ponadto, wskaźniki CTR (Click Through Rate – służące do określenia skuteczności reklam)¹⁷ w mediach społecznościowych (tj. miejscu, które zgodnie z ofertą miało być głównym kanałem komunikacji – Facebook, Instagram)¹⁸ wynosiły odpowiednio 0,18% oraz 0,13%, przy średnim wskaźniku CTR dla mediów społecznościowych w IV kwartale 2023 r. wynoszącym 0,98%¹⁹. Przełożono się to jedynie na 2 686 wejść na banery reklamowe spośród prawie 2 mln osób, które je wyświetliły²⁰. Fundacja wyjaśniła, że realizacja zadania przyczyniła się do wzrostu świadomości w zakresie rozwoju techniki, wynalazczości i innowacyjności²¹. Zdaniem Kontrolowanego negatywny wpływ na niski współczynnik CTR miała kampania wyborcza na jesieni 2023 r., a w ofercie nie był deklarowany ten wskaźnik. Zleceniobiorca stwierdził, że reklamy projektów naukowych mają niższy współczynnik CTR z powodu specyficznego charakteru treści, mniejszej atrakcyjności wizualnej i są o niższym ładunku emocjonalnym, w porównaniu do innych reklam w Internecie²².

Nie można zgodzić się z wyjaśnieniami Kontrolowanego, ponieważ kampanię informacyjno-dydaktyczną w Internecie rozpoczęto po 28 listopada 2023 r.²³, tj. prawie półtora miesiąca po zakończeniu kampanii wyborczej. Ponadto zadaniem Fundacji było „przedstawienie tematu w atrakcyjny sposób,” a Kontrolowany zapewnił, że „reklama będzie skuteczna, gdyż zostanie adresowana do odbiorców wskazanych przez specjalne algorytmy stosowane m.in. przez Facebooka”²⁴.

[Koszty zadania i ich rozliczenie – sprawozdanie końcowe]

3. Sprawozdanie z wykonania zadania Fundacja przekazała do KPRM 31 stycznia 2024 r. Do sprawozdania złożono dwie korekty, 6 i 20 lutego 2024 r. Sprawozdanie do dnia kontroli nie zostało zatwierdzone.

W sprawozdaniu rozliczono wydatki związane z zadaniem, w łącznej kwocie 4 148 365 zł, tj. więcej o 218 420 zł (wydatki według umowy 3 929 945 zł). Dotacja została wykazana w planowanej wysokości, tj. 3 529 945 zł. Wzrost wydatków dotyczył zakresu merytorycznego zadania finansowanego ze środków własnych, natomiast wydatki administracyjne (142 500 zł) nie uległy zmianie.

Zwiększenie środków własnych Fundacji o 218 420 zł (w tym pozyskanych od innych podmiotów), z przewidzianego w umowie limitu 400 000 zł do kwoty 618 420 zł, nie wynikało z postanowień umowy (umowa do tego nie zobowiązywała), jednakże było zgodne z § 3 ust. 7 umowy.

Planowaną w ofercie kwotę wydatków merytorycznych 3 787 445 zł (z tego: dotacja 3 529 945 zł, środki własne 257 500 zł) w sprawozdaniu wykazano w wysokości 4 005 865 zł (z tego: dotacja 3 529 945 zł, środki własne 475 920 zł). Różnica 218 420 zł stanowi wzrost wydatków poniesionych ze środków własnych.

Kwota zwiększonych wydatków zawiera 97 170 zł²⁵ poniesionych przez Fundację w okresie przed zawarciem umowy, tj. od 2 stycznia do 20 lipca 2023 r., które nie powinny zostać ujęte w sprawozdaniu.

Działania merytoryczne z wyszczególnieniem kosztów planowanych i wykonanych, sfinansowanych z dotacji i środków własnych, z uwzględnieniem przyczyn zmiany ich wysokości:

- działanie I.1. *Organizacja kampanii i kreacja materiałów*: plan (finansowanie wyłącznie) z dotacji 461 850 zł, wykonanie 472 350 zł. Zwiększenie o 10 500 zł zostało pokryte ze środków własnych (było spowodowane dodatkowym wynagrodzeniem podwykonawcy za prace w godzinach nadliczbowych) - poz. I.1.3;
- działanie I.2. *Kampania w kanale radiowym* – wykonanie w kwocie planowanej dotacji 492 000 zł;
- działanie I.3. *Kampania w kanale Internetowym* – plan: 1 353 000 zł (z tego: dotacja 1 232 075 zł, środki własne 120 925 zł). Wykonanie 1 555 075 zł (z tego: dotacja 1 232 075 zł, środki własne 323 000 zł). Dotacja została wydatkowana w niezmięnionej wysokości w stosunku do planu (tj. 1 232 075 zł). Natomiast w większej kwocie (o 202 075 zł) wydatkowano środki własne, tj. z planowanej kwoty 120 925 zł do 323 000 zł. Było to spowodowane pracami wykonanymi przed zawarciem umowy, w łącznej wysokości 95 325 zł²⁶ oraz dodatkowymi wydatkami poniesionymi w grudniu 2023 r., w kwocie 106 750 zł - za przeprowadzenie kampanii w sieci Google Display Network, AdWords i pozycjonowanie treści²⁷ – poz. I.3.1;
- działanie I.4. – *Kampania w prasie*: wykonanie w kwocie planowanej dotacji 492 000 zł;

¹⁶ Por. odpowiedź na pytanie nr 8, pismo znak: DNK_3/2024 z 12 czerwca 2024 r.

¹⁷ CTR to tzw. współczynnik „klikalności” Stosunek liczby kliknięć do liczby wyświetleń reklamy, który mierzy się w procentach – im lepiej reklama jest ukierunkowana, tym przeważnie lepszy (wyższy) CTR osiąga.

¹⁸ Str. 5 oferty, *Syntetyczny opis zadania*.

¹⁹ Dane za: <https://www.statista.com/statistics/872099/social-media-advertising-ctr/> (dostęp 5 lipca 2024 r.).

²⁰ Por. odpowiedź na pytanie nr 8, pismo znak: DNK_2/2024 z 21 maja 2024 r.

²¹ Por. odpowiedź na pytanie nr 4, pismo znak: DNK_7/2024 z 2 lipca 2024 r.

²² Por. odpowiedź na pytanie nr 7, pismo znak: DNK_3/2024 z 12 czerwca 2024 r.

²³ Por. odpowiedź na pytanie nr 8, pismo znak: DNK_3/2024 z 12 czerwca 2024 r.

²⁴ Str. 5 oferty, *Syntetyczny opis zadania*.

²⁵ 4 faktur, każda na kwotę 18 450 zł (łącznie 73 800 zł) w dniach: 7 lutego 2023 r., 31 marca 2023 r., 28 kwietnia 2023 r., 30 maja 2023 r.; jedna faktura na kwotę 3 075 zł wystawiona 5 kwietnia 2023 r. oraz jedna faktura na kwotę 1 845 zł z 21 lutego 2023 r., jedna faktura na kwotę 18 450 zł wystawionej 29 czerwca 2023 r.

²⁶ 4 faktury 5/02/2023 opłacona 7 lutego 2023 r., 5/03/2023 opłacona 31 marca 2023 r., 12/5/2023 opłacona 30 maja 2023 r., 9/04/2023 opłacona 28 kwietnia 2023 r. z tytułu usług wynikających z umowy zawartej 2 stycznia 2023 r. z kwotą 18 450 zł każda (wystawione w okresie pierwszego półrocza 2023 r.); 1 faktura z 5 kwietnia 2023 r. z tytułu promocji projektu Myśl po polsku na social mediach na kwotę 3 075 zł oraz 1 faktura z 29 czerwca 2023 r. z tytułu realizacji umowy z zawartej 2 stycznia 2023 r. na kwotę 18 450 zł).

²⁷ Faktura firmy Private Marketing Sp. z o.o. nr 207/2023 z 29 grudnia 2023 r.

- działanie I.5. – *Działania z influencerami* – plan: 922 500 zł (z tego: dotacja 822 500 zł, środki własne 100 000 zł). Wykonanie: 928 345 zł (z tego: dotacja 822 500 zł, środki własne 105 845 zł). Dotacja została wykorzystana w niezmienionej wysokości w stosunku do oferty, natomiast w większej kwocie o 5 845 zł wydatkowano środki własne, które wzrosły z kwoty 100 000 zł do 105 845 zł. Przyczyną wzrostu środków własnych było przeprowadzenie konkursu w mediach społecznościowych z udziałem influencerów. Kwota wzrostu (5 845 zł) zawierała kwotę 1 845 zł, która wynikała z poniesienia jej przed zawarciem umowy²⁸ – poz. I.5.1;
- działanie I.6. – *Działania z ekspertami branżowymi* – wykonanie w kwocie planowanej dotacji 29 520 zł;
- działanie I.7. – *Koszty techniczne* – wykonanie w kwocie planowanych środków własnych 36 575 zł.

Fundacja podała, że wydatki w okresie przed podpisaniem umowy zostały zaliczone do kosztów przygotowawczych zadania i zostały niepoprawnie uznane jako wniesiony wkład finansowy oraz że wydatki stanowią koszty poniesione na wstępne działania przygotowawcze i były niezbędne do późniejszego prawidłowego wykonania zadania.

Koszty administracyjne sfinansowane ze środków własnych stanowiły wynagrodzenia dla kadry kierowniczej i zarządzającej, tj. dla: kierownika projektu 52 500 zł, kierownika kreatywnego 37 500 zł, kierownika finansowo-administracyjnego 30 000 zł oraz członka zespołu kreatywnego 22 500 zł.

4. W sprawozdaniu (ostatniej korekcie)²⁹ Fundacja zawarła nierzetelne informacje, nie znajdujące potwierdzenia w dokumentacji. Dotyczyły one:

- 8 odniesień do kampanii ekologicznej, która nie była przedmiotem oferty (pkt 4a Media społecznościowe). Fundacja wyjaśniła, że jest to związane z omyłkowym użyciem zwrotów dotyczących ekologii, które były przeznaczone do innego projektu, o który Fundacja się ubiegała³⁰.
- wykonania i dystrybuowania 15 materiałów wideo. Zgodnie z przekazanym wykazem rezultatów³¹ zrealizowano 11 materiałów wideo, natomiast kolejne 2 zostały dodane 8 lipca 2024 r.³². Zleceniobiorca wyjaśnił³³, że wyprodukowano 13 materiałów, natomiast podana w sprawozdaniu liczba 15 sztuk wynikała z oczywistej omyłki.

5. Zleceniobiorca nie podejmował czynności dotyczących odzyskania podatku VAT z tytułu faktur rozliczonych w ramach zadania, ani nie rozliczył wydatków lub kosztów sfinansowanych z dotacji KPRM w ramach innych zadań.

[Stopień realizacji działań określonych w kosztorysie zadania]

6. Kontrolowany w wyznaczonym terminie nie wykonał działania (I.1.6) polegającego na produkcji tekstowych materiałów content marketingowych – reaserch, copywriting skład oraz opracowanie treści (artykułów prasowych).³⁴ Z zaplanowanych w ofercie 30 szt. materiałów w kwocie 54 000 zł z dotacji, przygotowano tylko 6 szt. (tj. 20%), które wielokrotnie publikowano³⁵. W związku z tym, wydatek 43 200 zł (tj. 1 800 zł za 1 artykuł) należy uznać za niezgodny z umową, ponieważ Fundacja nie przedstawiła dowodów potwierdzających stworzenie pozostałych 24 artykułów w trakcie realizacji zadania. Brakujące 24 artykuły Kontrolowany przesłał i umieścił na stronie internetowej projektu dopiero po zakończeniu czynności kontrolnych, tj. 10 lipca 2024 r.³⁶.

Fundacja wyjaśniła, że w ofercie nie było informacji, że każdy z 30 artykułów będzie unikalny, w wyniku czego wielokrotnie publikowała 6 artykułów, co pozwoliło na ich szeroką dystrybucję i skuteczne dotarcie do odbiorców³⁷. Prezes Zarządu Fundacji w kolejnym piśmie dodał, że opracowano 30 unikalnych materiałów tekstowych, z których tylko wybrane były publikowane³⁸. Brakujące 24 artykuły Kontrolowany przesłał i umieścił na stronie internetowej projektu dopiero po zakończeniu czynności kontrolnych, tj. 10 lipca 2024 r.³⁹ (czyli 6 miesięcy i 10 dni po zakończeniu realizacji zadania⁴⁰ oraz 4 miesiące i 20 dni po złożeniu korekty sprawozdania⁴¹).

Kontrolowany miał świadomość konieczności wytworzenia 30 artykułów, o czym świadczy umowa⁴² zawarta z podmiotem trzecim, w której określono, że zgodnie z § 1 ust. 1 tej umowy, usługa ma na celu opracowanie 30 materiałów tekstowych (artykułów).

²⁸ Faktura 34/02/2023 z 21 lutego 2023 r.

²⁹ Sprawozdanie złożone do KPRM w dniu 20 lutego 2024 r.

³⁰ Por. odpowiedź na pytanie nr 22, pismo znak: DNK_2/2024 z 21 maja 2024 r.

³¹ Por. odpowiedź na pytanie nr 11, pismo znak: DNK_2/2024 z 21 maja 2024 r.

³² Por. strona internetowa projektu <https://myslpopolsku.pl/mysl-po-polsku-sezon-2/> (dostęp 7 sierpnia 2024 r.).

³³ Por. odpowiedź na pytanie nr 1, pismo znak: DNK_7/2024 z 2 lipca 2024 r.

³⁴ Por. zadanie I.1.6 oraz I.4, str. 14 oferty, Kalkulacja przewidywanych kosztów realizacji zadania publicznego.

³⁵ Por. odpowiedź na pytanie nr 11, pismo znak: DNK_2/2024 z 21 maja 2024 r.

³⁶ Por. odpowiedź na pytanie nr 21, pismo znak: DNK_7/2024 z 2 lipca 2024 r. wraz z załącznikiem przesłanym 10 lipca 2024 r. oraz zrzutem z ekranu strony internetowej projektu z 14 maja 2024 r., który przedstawia, że na stronie nie znajdują się artykuły.

³⁷ Por. odpowiedź na pytanie nr 11, pismo znak: DNK_5/2024 z 26 czerwca 2024 r.

³⁸ Por. odpowiedź na pytanie nr 21, pismo znak: DNK_7/2024 z 2 lipca 2024 r.

³⁹ Por. odpowiedź na pytanie nr 21, pismo znak: DNK_7/2024 z 2 lipca 2024 r. wraz z załącznikiem przesłanym 10 lipca 2024 r. oraz zrzutem z ekranu strony internetowej projektu z 14 maja 2024 r., który przedstawia, że na stronie nie znajdują się artykuły.

⁴⁰ Tj. 31 grudnia 2023 r.

⁴¹ Tj. 20 lutego 2024 r.

⁴² Umowa o świadczenie usług I.1.6 Materiały tekstowe 30 szt. x min 1 800 znaków zawarta 21 sierpnia 2023 r. pomiędzy Fundacją a osobą fizyczną.

7. Wątpliwości budzi sposób wykonania działania (poz. I.1.4. kalkulacji) z tytułu produkcji 10 szt. materiałów audio/podcastów (wydatek 37 500 zł), ponieważ ich ścieżka dźwiękowa była identyczna jak filmów stworzonych w ramach innego działania (poz. I.1.5. kalkulacji - przygotowanie materiałów wideo).

Kontrolowany wyjaśnił, że materiały audio w sposób oczywisty bazowały na dźwiękowej części filmów wideo, jednak zostały specjalnie dostosowane do formatu podcastów (wyodrębnienie dźwięku, jego edycja oraz dodanie odpowiednich modyfikacji). Proces ten wymagał dodatkowej ingerencji – zaangażowania lektorów, studyjnej modyfikacji nagrań, korekcji i edycji, dodania odpowiednich wprowadzeń, zakończeń oraz często dodatkowych komentarzy⁴³.

Przesłane materiały audio nie zawierają dodatkowych komentarzy oraz wprowadzeń (modyfikacji), o których informuje Kontrolowany. Odsłuch materiałów pozwala na stwierdzenie, że są one tożsame z materiałami wideo (za wyjątkiem wycięcia obrazu). Materiały audio/podcasty stanowią w całości ścieżkę dźwiękową filmów, o czym świadczy m.in. treść oraz ten sam czas trwania, jak w przypadku materiałów wideo⁴⁴.

[Pozostałe niecelowe wydatki – koszty techniczne]

8. Za niecelowy i niegospodarny należy uznać zakup sprzętu elektronicznego na potrzeby realizowanego zadania o łącznej wartości 36 575 zł (I.7.1). Dostawa komputerów i sprzętu nastąpiła dopiero 6 i 14 grudnia 2023 r.⁴⁵. Wskazuje to, że projekt był skutecznie realizowany bez konieczności zakupu sprzętu przez blisko 5 miesięcy. Wydatek został sfinansowany ze środków własnych.

Fundacja wyjaśniła, że zgodnie z § 2 ust. 9 umowy z podwykonawcami (dot. działań: I.1.1., I.1.2., I.1.3., I.1.4., I.1.5., I.1.6., I.4., I.6) zapewniła im niezbędne zasoby i narzędzia do wykonania przedmiotu umowy, natomiast do czasu przekazania sprzętu – podwykonawcy korzystali z zasobów własnych oraz przekazanych im przez Fundatorów⁴⁶. Zdaniem Fundacji, zakup sprzętu był niezbędny do prawidłowej realizacji działań, obejmujących m.in. tworzenie i obróbkę treści słowno-graficznych oraz produkcję materiałów audio-wideo⁴⁷. Ponadto, według Zleceniobiorcy, termin zakupu sprzętu był uzależniony od zewnętrznych okoliczności, takich jak procesy budżetowe, dostępność sprzętu i terminy dostaw⁴⁸.

Stanowisko Fundacji nie znajduje potwierdzenia w stanie faktycznym. Zakup sprzętu niezbędnego do prawidłowego przeprowadzenia działań w grudniu 2023 r. uniemożliwiłby wykonanie zadania, którego realizacja (zgodnie z ofertą) była planowana od dnia zawarcia umowy, tj. od 21 lipca 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. (dot. prac graficznych i copywriterskich, spotów informacyjnych – audio, wideo)⁴⁹. Ponadto, w tym samym czasie, działanie I.1.5. (przygotowanie materiałów wideo) było realizowane przez dwa niezależne podmioty.

[Wyszukiwarka online]

9. Fundacja nie stworzyła wyszukiwarki online, mającej wspierać nowopowstałe przedsiębiorstwa innowacyjne. W ofercie⁵⁰ Fundacja wskazała, że usługa (wyszukiwarka) będzie wykonana, aby w jednym miejscu zainteresowane osoby mogły zapoznać się z aktualnymi programami wspierającymi innowacyjne inicjatywy. W kosztorysie nie przewidziano wydatków na to działanie.

W trakcie realizacji zadania Kontrolowany zrezygnował z tego rozwiązania i ograniczył się do wstawienia na stronie projektu odnośnika do wyszukiwarki pn. Dotacji Funduszy Europejskich⁵¹, uznając że takie działanie będzie skuteczne i spełni cel ze względu na aktualność danych i wiarygodność źródła.

Nie można zgodzić się ze stanowiskiem Zleceniobiorcy, ponieważ wykorzystanie istniejącej wyszukiwarki, nie jest tożsame ze stworzeniem nowej. Ponadto, wyszukiwarka Funduszy Europejskich nie zawiera informacji o innych programach finansowanych ze źródeł krajowych (prowadzonych np. przez Polski Fundusz Rozwoju⁵² lub Bank Gospodarstwa Krajowego⁵³).

[Ukraińskojęzyczna grupa docelowa]

10. Fundacja nierzetelnie prowadziła działania wobec ukraińskojęzycznej grupy docelowej określonej w ofercie. Do dnia zakończenia kontroli nie umieściła poprawnie przetłumaczonych artykułów na ukraińskojęzyczną stronę internetową projektu⁵⁴.

Kontrolowany nie zapewnił rzetelnego tłumaczenia materiałów, jakość tłumaczeń nie została zweryfikowana przez tłumacza lub osobę postępującą się językiem ukraińskim od urodzenia.

⁴³ Por. odpowiedź na pytanie nr 10b, pismo znak: DNK_5/2024 z 26 czerwca 2024 r. oraz odpowiedź na pytanie nr 19, pismo znak: DNK_7/2024 z 2 lipca 2024 r.

⁴⁴ Np.: Delivery Couple - nowa generacja kurierów – czas wideo i podcastu – 21:40, Immersion VR – Edukacja przyszłości – czas wideo i podcastu – 20:25, SunRoof – Energetyczna przyszłość dla całej rodziny – czas wideo i podcastu – 21:58.

Por. protokół odbioru II etapu działania I.1.4. sporządzony 21 grudnia 2023 r. podpisany przez Wykonawcę oraz Zamawiającego reprezentowanego przez członków Zarządu Fundacji. Przekazany jako odpowiedź na pismo Zastępcy Dyrektora Departamentu Nadzoru i Kontroli DNK.WK.1741.6.2024 z 27 czerwca 2024 r.

⁴⁵ Por. faktura nr F/001187/23 z 14 grudnia 2023 r. (dot. zakupu mikrofonu, miksera audio, kabli) oraz faktura nr 3/12/2023 z 6 grudnia 2023 r. (dot. zakupu dwóch laptopów Apple MacBook Pro).

⁴⁶ Por. odpowiedź na pytanie nr 16, pismo znak: DNK_7/2024 z 2 lipca 2024 r.

⁴⁷ Por. odpowiedź na pytanie nr 3, pismo znak: DNK_5/2024 z 26 czerwca 2024 r.

⁴⁸ Por. odpowiedź na pytanie nr 16, pismo znak: DNK_7/2024 z 2 lipca 2024 r.

⁴⁹ Str. 8 oferty, Plan i harmonogram działań na 2023 r.

⁵⁰ Str. 10 oferty, pkt 2.

⁵¹ Por. www.funduszeuropejskie.gov.pl/wyszukiwarka (dostęp 17 lipca 2024 r.) – jest to serwis zarządzany przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej.

⁵² Por. www.startup.pfr.pl (dostęp 17 lipca 2024 r.).

⁵³ Por. www.bgk.pl/programy-i-fundusze/programy/program-pierwszy-biznes-wsparcie-w-starcie/ (dostęp 17 lipca 2024 r.).

⁵⁴ Por. ukraińskojęzyczna strona internetowa projektu www.Думайпольською.pl (dostęp 17 lipca 2024 r.).

Jak wyjaśnił prezes Fundacji przy tłumaczeniu artykułów korzystano z silnika sztucznej inteligencji, co nie sprawdziło się w dłuższych artykułach⁵⁵. Natomiast w przypadku materiałów wideo zdecydowano się na wykorzystanie automatycznego tłumaczenia wygenerowanych napisów, z wykorzystaniem funkcji zapewnionej przez YouTube⁵⁶.

[Strona internetowa]

11. Fundacja dokonała aktualizacji istniejącej strony internetowej zadania www.myslpopolsku.pl. Zgodnie z ofertą stworzono również ukraińskojęzyczną stronę projektu, do której dostęp jest ograniczony ze względu na wybór darmowego certyfikatu SSL, zapewniającego poufność transmisji danych oraz zastosowanie cyrylicy (znaków specjalnych) i znaków łacińskich w nazwie domeny – (www.Думайпольською.pl). Wymaga to zmiany języka na klawiaturze przy każdorazowym wejściu na stronę. Ponadto, zastosowanie tego typu certyfikatu, w połączeniu z niestandardowymi znakami specjalnymi (cyrylica), ogranicza możliwość wejścia na stronę ze względu na wykrywane przez programy antywirusowe anomalie bezpieczeństwa.

Na polskojęzycznej stronie zadania Kontrolowany umieścił nowe grafiki oraz nowe zakładki, takie jak: „baza wiedzy” oraz „sezon 1” i „sezon 2”, w których Zleceniobiorca umieścił odnośniki do filmów stworzonych w ramach projektu⁵⁷.

Fundacja wyjaśniła, że zdecydowała się na wykorzystanie darmowego certyfikatu SSL „Let's Encrypt” w przypadku ukraińskojęzycznej strony projektu, ze względu na wsparcie dużych producentów i łatwość jego użycia. Zdaniem Zleceniobiorcy zastosowanie cyrylicy w nazwie strony sprawia, że jest ona bardziej intuicyjna i łatwiejsza do znalezienia dla ukraińskojęzycznych użytkowników⁵⁸. Jednakże, tak jak wspomniano, Zleceniobiorca nie wziął pod uwagę, że zastosowanie tego typu certyfikatu, w połączeniu z niestandardowymi znakami specjalnymi, ogranicza możliwość wejścia na stronę.

[Zarządzanie projektem]

12. Oferta przewidywała, że obowiązki kierownika projektu zostaną powierzone prezesowi Fundacji i będą w całości finansowane z wkładu własnego. Tymczasem umowa na pełnienie funkcji kierownika projektu została zawarta z osobą prawną⁵⁹, tj. z firmą Sternik Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, której Prezesem Zarządu oraz Fundatorem był pan ██████████. Z oferty wynikało, że działania będą realizowane w oparciu o własne zasoby kadrowe Fundacji, natomiast zaangażowanie osoby prawnej do zarządzania projektem jest zleceniem usługi na zewnątrz.

Zgodnie z ofertą, w skład zespołu zarządzającego projektem powinny wejść osoby stanowiące zasoby kadrowe Fundacji, wytypowane przez Zleceniobiorcę ze względu na doświadczenie i wiedzę merytoryczną.

W ofercie ustalono również wysokość kosztów osobowych tego zespołu (łącznie 142 500 zł) i źródło ich finansowania (z wkładu własnego)⁶⁰.

Natomiast wynagrodzenie kierownika projektu obciążało koszty zadania na podstawie faktury wystawionej przez firmę Sternik Sp. z o.o. w kwocie 52 500 zł⁶¹ (a nie wystawionej przez osobę fizyczną) i zostało wykazane w sprawozdaniu w pozycji kosztów osobowych⁶². Pomimo, że w ofercie w jednym miejscu wskazano współpracę z kierownikiem projektu w formie umowy cywilnoprawnej lub usługi, to jednak w drugim miejscu zapisano, że na kierownika projektu została wyznaczona konkretna osoba fizyczna, tj. „mgr ██████████”, a nie osoba prawna, czyli Spółka z o.o. Sternik, w której kierownik projektu pełnił funkcję zarządcą.

[Rozliczenie roboczogodzin]

13. Fundacja nie udokumentowała rozliczenia godzin pracy zleconej wykonawcom na podstawie umów, w przypadkach, gdzie jednostkę miary wykonanej pracy stanowiła 1 roboczogodzina. W konsekwencji nie jest możliwe ustalenie, czy Zleceniobiorca prawidłowo rozliczył czas pracy wykonawców, za który otrzymali oni wynagrodzenie ze środków dotacji. Dotyczy to następujących pozycji kalkulacji: I.1.1., I.1.2 oraz I.6.1 w łącznej kwocie dotacji 121 770 zł.

Oferta przewidywała, że koszty z tytułu:

- opracowania kreatywnej kampanii społecznej obejmującej przygotowanie strategii kampanii oraz koncepcji kreatywnej dla wszystkich elementów wyniosą 43 050 zł (150 roboczogodzin, przy koszcie jednostkowym 287 zł);
- modernizacji i optymalizacji strony internetowej wyniosą 49 200 zł (160 roboczogodzin, przy koszcie jednostkowym 307,50 zł);

⁵⁵ Por. odpowiedź na pytanie nr 8, pismo znak: DNK_7/2024 z 2 lipca 2024 r.

⁵⁶ Por. odpowiedź na pytanie nr 19, pismo znak: DNK_5/2024 z 26 czerwca 2024 r.

⁵⁷ Por. strona internetowa projektu: www.myslpopolsku.pl/ (dostęp 3 lipca 2024 r.).

⁵⁸ Por. odpowiedź na pytanie nr 15, pismo znak: DNK_2/2024 z 21 maja 2024 r.

⁵⁹ Umowa dotycząca realizacji kampanii MYSL PO POLSKU. Kierownik projektu (II.1.1.) zawarta 21 lipca 2023 r. pomiędzy Fundacją a firmą Sternik Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, reprezentowana przez ██████████ Prezesa Zarządu.

⁶⁰ Cz. V. Oferty. Kalkulacja przewidywanych kosztów realizacji zadania publicznego. (Koszty osobowe: poz. II.1. – II.1.4.).

⁶¹ Faktura nr 3/12/2023 z dnia 20 grudnia 2023 r.

⁶² Część II Rozliczenie wydatków za 2023 r.

- działań z ekspertami branżowymi wyniosą 29 520 zł (160 roboczogodzin, przy koszcie jednostkowym 184,50 zł).

Wykonawcy za wykonanie przedmiotu umów otrzymali od Kontrolowanego wynagrodzenie w podanych wyżej kwotach, bez przedstawienia ewidencji czasu pracy i jej rozliczenia.

Zleceniobiorca przyjmując w ofercie za jednostkę miary 1 roboczogodzinę danego działania (usługi), miał obowiązek żądania od wykonawców rozliczenia przepracowanych godzin (np. ewidencją) i dokonania płatności wyłącznie za faktycznie zrealizowane roboczogodziny.

[Wybór podmiotów uczestniczących w nagraniach wideo, konflikt interesów]

14. Fundacja nie przekazała umów zawartych z gośćmi poszczególnych nagrań (odcinków), ani dokumentacji z ich wyboru (w ramach działania I.1.5.). Nie można zatem stwierdzić, że wyboru tego dokonano z zachowaniem zasad transparentności i przejrzystości.

Oferta przewidywała możliwość wyboru przez Fundację minimum 10 podmiotów (spośród 26 wymienionych w ofercie) uczestniczących w nagraniach odcinków prezentujących usługi/produkty oferowane przez te podmioty. Fundacja zrealizowała nagrania z 13 podmiotami i zawarła z nimi umowy.

Fundacja wyjaśniła, że kryterium wyboru gości było zapewnienie, że wybrane materiały edukacyjne będą maksymalnie wartościowe, aktualne i angażujące dla młodzieży zainteresowanej innowacjami technologicznymi i przedsiębiorczością, będą także skutecznie wspierać edukację i rozwój młodych ludzi w Polsce, jednocześnie spełniając wszystkie logistyczne i organizacyjne wymagania⁶³.

Ponadto w przypadku jednego z podmiotów biorących udział w nagraniach materiałów wideo, tj. firmy One2Tribe S.A., przewodniczącym i członkiem rady nadzorczej (od 9 listopada 2021 r. do 27 czerwca 2024 r.⁶⁴ – tj. w trakcie realizacji zadania, był pan ██████████⁶⁵, jednocześnie prezes Fundacji i jeden z jej fundatorów. Zatem mógł on mieć wpływ na określenie procedur wyboru firm do dokonania nagrań zleconych przez Fundację (w ramach realizacji zadania) i na wybór firmy One2Tribe S.A., co nosi znamiona konfliktu interesów pomiędzy zadaniami prezesa Fundacji, a zadaniami przewodniczącego i członka rady nadzorczej spółki kapitałowej.

Prezes Fundacji 5 lipca 2024 r. poinformował, że nie jest członkiem rady nadzorczej One2Tribe S.A., a jego działalność, nie miała wpływu na obiektywizm i bezstronność w czasie realizacji zadania „Myśl po polsku” edycja 2023⁶⁶. Nie wskazał jednak daty rezygnacji z funkcji przewodniczącego i członka rady nadzorczej, co nastąpiło 27 czerwca 2024 r., czyli 8 dni przed udzieleniem odpowiedzi na pytanie zespołu kontrolującego.

[Wybór wykonawców zadań]

15. Fundacja nie udostępniła kontrolerom pełnej dokumentacji dotyczącej wyboru ostatecznych wykonawców działań określonych w kalkulacji kosztów. Zatem nie można potwierdzić, że Fundacja zapewniła prowadzenie postępowań w zakresie wyboru wykonawców z zachowaniem zasady przejrzystości i zgodnie z zasadą uczciwej konkurencji. Przy wyborze podwykonawców nie zachowano terminów określonych w harmonogramie oferty.

Zgodnie z umową (§4a) Zleceniobiorca mógł realizować działania nr 2-8 we współpracy z podmiotami trzecimi. Fundacja zawarła 12 umów, z których 9 zawierało postanowienia o możliwości zlecenia wykonania usługi podwykonawcom. Wymagane było jednak poinformowanie Fundacji w formie elektronicznej⁶⁷ o wyborze podwykonawcy oraz o zakresie usług będących przedmiotem zlecenia. Kontrolowany odmawiał przedstawienia umów podwykonawców zawartych z podmiotami trzecimi i powoływał się na klauzulę poufności oraz konieczności uzyskania niezbędnych zgód stron tych umów⁶⁸.

Ponadto 5 z 12 umów (dot. zadań I.4, I.2, I.5, I.5a, I.1.5) zostało zawartych po 13 listopada 2023 r. (tj. po ponad 2,5 miesiąca po terminie określonym w ofercie), pomimo że zgodnie z harmonogramem, podpisanie umów z wykonawcami powinno zakończyć się do 31 lipca 2023 r.

Kontrolowany uzasadnił opóźnienie w zakresie terminowego zawierania umów koniecznością przeprowadzenia przygotowań w krótkim czasie – umowę z KPRM zawarto 21 lipca 2023 r., podczas gdy oferta została złożona 24 maja 2023 r.⁶⁹.

[Błędy w umowach z wykonawcami]

16. Zleceniobiorca w dwóch przypadkach nierzetelnie sporządził umowę z wykonawcą na realizację zadania, popełniając błąd w treści przedmiotu umowy lub zawarł umowę niezgodnie z ofertą w zakresie kosztu jednostkowego i liczby roboczogodzin. Tym działaniem, Fundacja naruszyła postanowienia określone w §2 ust. 3 umowy, według których była zobowiązana do wykonania zadania publicznego zgodnie ofertą.

⁶³ Por. odpowiedź na pytanie nr 18, pismo znak: DNK_2/2024 z 21 maja 2024 r.

⁶⁴ Por. komunikat Zarządu One2Tribe S.A opublikowany na stronie https://www.stockwatch.pl/komunikaty-spolek/one2tribe.rezygnacja-czlonkow-rn-2024-06-27_ebi,20240627_171837_0000154632 (dostęp 7 sierpnia 2024 r.).

⁶⁵ Zgodnie z wypisem z KRS według stanu na 8 lipca 2024 r. pan ██████████ od 9 listopada 2021 r. pełnił rolę członka Rady Nadzorczej w Spółce Akcyjnej One2Tribe.

⁶⁶ Por. odpowiedź na pytanie nr 9, pismo znak: DNK_7/2024 z 2 lipca 2024 r.

⁶⁷ Zgodnie z § 2 ust. 6 umów: I.1.1., I.1.2., I.1.3., I.1.4., I.1.5. (dwie umowy), I.1.6., I.4. oraz I.6.

⁶⁸ Por. odpowiedź na pytanie nr 18, pismo znak: DNK_2/2024 z 21 maja 2024 r.

⁶⁹ Por. odpowiedź na pytanie nr 20, pismo znak: DNK_5/2024 z 26 czerwca 2024 r.

Zleceniobiorca zawarł umowę na działanie (poz. I.1.1.) pn.: Opracowanie kreatywne kampanii dydaktyczno-informacyjnej (...) 25 lipca 2023 r.⁷⁰ na kwotę 43 050 zł niezgodnie z ofertą w zakresie kosztu jednostkowego i liczby jednostek. Według oferty Zleceniobiorca był zobowiązany do wykonania 150 roboczogodzin, przy koszcie jednostkowym 287 zł, natomiast w § 5 ust. 1 i 2 umowy wskazano (odwrotnie) 287 roboczogodzin i stawkę za 1 roboczogodzinę 150 zł. Skutki błędu miały wpływ na zwiększenie w umowie liczby przepracowanych godzin o 137 i zmniejszenie kosztu jednostkowego o 137 zł, nie miały jednak wpływu na wysokość wynagrodzenia dla wykonawcy, wynikającą z oferty (43 050 zł), a w konsekwencji na rozliczenie dotacji.

Kontrolowany zawarł umowę pn. Świadczenie usług I.6 Eksperti na kwotę 29 520 zł z błędem, który dotyczy nieprawidłowej treści umowy z 1 września 2023 r. Zakres przedmiotu umowy określony w § 1 pkt 1 nie jest zgodny z ofertą w poz. I.6.1, ponieważ nie dotyczy działania pn. Wsparcie i współpraca merytoryczna z ekspertami branżowymi, lecz działania z poz. I.4.1 oferty pn. Realizacja budżetu reklamowego w postaci odpłatnych działań promocyjnych z twórcami i influencerami. Pozostałe postanowienia przedmiotu umowy i z nim związane zarówno w treści umowy, jak i w protokołach odbioru prac, odnosiły się prawidłowo do działania 1.6.1 oferty. Stwierdzony błąd merytoryczny nie wpłynął na wysokość rozliczenia dotacji.

[Dokumentacja finansowo-księgową]

17. Z 47 dowodów księgowych 40 (85%) zostało wystawionych w terminie realizacji zadania (od 21 lipca 2023 r. do 31 grudnia 2023 r.), co było zgodne § 2 ust. 1 umowy oraz opłacone z rachunku bankowego wskazanego w umowie w terminie zgodnym z § 2 ust. 2 pkt 1 umowy. Pozostałe 7 (15%) na łączną kwotę 97 170 zł zostały wystawione przed 21 lipca 2023 r., tj. przed podpisaniem umowy, co było niezgodne § 2 ust. 2 pkt 2 umowy [szerzej: pkt 3].

Z 47 dowodów księgowych dotyczących kosztów zadania w kwocie 4 148 365 zł: 29 opłacono ze środków dotacji na łączną kwotę 3 529 945 zł, natomiast 18 ze środków własnych Fundacji, na łączną kwotę 618 420 zł.

18. Wszystkie dowody dotyczące rozliczenia wydatków posiadały daty ich księgowania, numer dziennika księgowego, numer identyfikatora oraz kwotę. Na wszystkich (29) dowodach opłaconych z dotacji widniały adnotacje o tytule zadania, jego źródle sfinansowania, numerze umowy i nazwie projektu.

19. Poniesione wydatki 4 148 365 zł (obejmujące 47 zewnętrznych dowodów księgowych) związane z realizacją zadania były identyfikowalne i weryfikowalne poprzez załączenie do faktur umów, przelewów, protokołów odbioru i dekretów.

20. Fundacja posiadała wymaganą u.o.r. dokumentację systemu rachunkowości, w skład którego wchodziły: zasady (polityka) rachunkowości, plan kont, zasady kontroli finansowej i obiegu dokumentów oraz program finansowo-księgowy. W treści polityki rachunkowości stwierdzono błędy formalne związane z odniesieniem się do działalności spółek kapitałowych, zamiast do fundacji. Nieprawidłowość ta jest dowodem braku aktualizacji tego dokumentu. Nie miało to jednak wpływu na rozliczenie dotacji.

Błędy w polityce rachunkowości dotyczą używania słowa „spółka” zamiast fundacja⁷¹ oraz niektóre postanowienia nie mają zastosowania do fundacji, lecz odnoszą się do spółek, np. że „koszty i przychody będące skutkiem upadłości lub zawartych postępowań układowych” stanowią pozostałe przychody i koszty operacyjne⁷². Zgodnie z art. 15 ustawy z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach⁷³ Zleceniobiorca podlega likwidacji i nie może ogłosić upadłości lub prowadzić postępowania układowego.

Zleceniobiorca w polityce rachunkowości nie określił sposobu zakwalifikowania dowodów księgowych do ujęcia ich w księgach rachunkowych, tj. dekretacji dowodów, do czego obligował art. 10 ust. 1 pkt 3 u.o.r., mimo to wszystkie dekrety znajdowały się w elektronicznym zapisie księgowym. Na dokumentach księgowych nanoszony był identyfikator, który umożliwił powiązanie dokumentu z zapisem w systemie księgowym.

[Kontrola dokumentów księgowych]

21. Spośród 47 faktur – 25 (53%) zostało sprawdzonych po fakcie ich zatwierdzenia przez Zarząd Fundacji i po fakcie dokonania przelewu zapłaty (opóźnienia: od kilku dni do kilku tygodni). Dotyczyło to 17 faktur na łączną kwotę 2 454 095 zł, opłaconych z dotacji i 8 faktur na kwotę 308 675 zł opłaconych ze środków własnych. Takim działaniem Zleceniobiorca narażał Fundację na ryzyko błędów rachunkowych w dowodach księgowych i ewidencji księgowej.

Dokonanie płatności za faktury przed ich sprawdzeniem narusza postanowienia § 5 ust. 1 umowy w zakresie opisywania dokumentacji zgodnie z przepisami art. 21 u.o.r. Celem sprawdzenia dokumentów księgowych jest uzyskanie zapewnienia, że dowody te są zgodne z wymogami art. 22 ust. 1 u.o.r. w zakresie ich rzetelności oraz wolne od błędów matematycznych. Fundacja w zasadach kontroli finansowej i obiegu dokumentów nie określiła prawidłowego przepływu (przekazu) dokumentów księgowych pomiędzy Fundacją a biurem

⁷⁰ Umowa o świadczenie usług I.1.1. Strategia i koncepcja.

⁷¹ Str. 27 Polityki rachunkowości Fundacji.

⁷² Str. 24-25 Polityki rachunkowości Fundacji.

⁷³ Dz. U z 2023 r. poz. 166.

rachunkowym. Pomimo że sprawdzanie dokumentów nie odbywało się we właściwym terminie, to nie rzutowało to negatywnie na prawidłowość wydatkowania środków dotacji.

Fundacja wyjaśniła, że weryfikacja dokumentów pod względem rachunkowym, w przypadkach gdy nie było możliwe fizyczne przekazanie oryginału dokumentu księgowego do biura rachunkowego przed datą konieczności jej zapłaty: „odbywała się na podstawie udostępnionego obrazu elektronicznego dokumentu przed zatwierdzeniem do wypłaty, natomiast adnotacja o dokonaniu weryfikacji nanoszona była po przekazaniu oryginału dokumentu w terminie późniejszym”.

Kontrolowany nie przedstawił dokumentów potwierdzających, że stosował praktykę przekazywania dokumentów do biura rachunkowego za pomocą obrazu elektronicznego. Taki obieg dokumentów nie wynikał również z procedur kontroli dokumentów zawartych w zasadach kontroli finansowej i obiegu dokumentów, w których kolejność wykonywania czynności sprawdzających jest poprawna, jednakże nie była przestrzegana przez Fundację.

[Ewidencja księgową przychodów i kosztów zadania]

22. Fundacja, zgodnie z § 5 ust. 1 umowy wyodrębniła ewidencję księgową zadania w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych.

Ewidencję księgową przychodów z tytułu dotacji (3 529 945 zł) prowadzono prawidłowo na wyodrębnionym dla zadania koncie analitycznym 701-01-03 Dotacja budżetowa KPRM.

Przychody z tytułu innych środków otrzymanych od podmiotów trzecich (aniżeli dotacja budżetowa), w łącznej kwocie 550 000 zł zaksięgowano na koncie 701-04 *Inne przychody określone statutem*, z uwzględnieniem dalszego podziału analitycznego, tj.:

- 701-04-02 Darowizna Fundacja Empiria i Wiedza 150 000 zł,
- 701-04-03 Darowizna Fundacja ARP 100 000 zł,
- 701-04-04 Darowizna Fundacja BGK 300 000 zł.

Ewidencja analityczna kosztów (4 148 365 zł) prowadzona była przejrzysto i czytelnie, umożliwiała wskazanie źródeł finansowania każdego wydatku.

Dla kosztów zadania wyodrębniono konta analityczne w zespole 5, tj. konto 510, do którego utworzono szczegółową analitykę. W ramach konta 510-01 Koszty finansowane z projektu „Myśl po polsku” edycja 2023, wyodrębniono konta pomocnicze, na których księgowano wydatki z dotacji budżetowej (3 529 945 zł).

Do obsługi wydatków opłaconych ze środków własnych i innych źródeł (618 420 zł) służyły również konta pomocnicze do konta 510-01.

Saldo konta 510-01 (4 148 365 zł) było zgodne z sumą kosztów wynikającą z ewidencji księgowej, prowadzonej w układzie rodzajowym (na koncie 402-11 *Usługi dot. projektu „Myśl po polsku”*)⁷⁴ oraz z kwotą wydatków zawartą w sprawozdaniu końcowym i w załączonym do niego *Zestawieniu dowodów księgowych*.

[Wyodrębniony rachunek bankowy]

23. Fundacja na potrzeby realizowanego zadania posiadała rachunek bankowy, który funkcjonował jeszcze przed zawarciem umowy⁷⁵, z saldem początkowym na 30 lipca 2023 r. w kwocie 87,31 zł. Saldo końcowe na 31 grudnia 2023 r. wynosiło kwotę w kwocie 10,16 zł i nie stanowiło wartości nierozliczonej dotacji na zadanie, co znajduje potwierdzenie zarówno w dokumentacji bankowej⁷⁶, jak i w ewidencji księgowej Fundacji, która prowadzona była przejrzysto na koncie analitycznym 130-03 *mBank rach pomocniczy PLN (50....4705)*.

Wysokość salda początkowego 87,31 zł wynikała z rozliczenia (końcowego) poprzedniego zadania realizowanego przez Fundację. Według Zleceniobiorcy, saldo to stanowiły pozostałe środki własne Fundacji przeznaczone na pokrycie przyszłych prowizji bankowych, związanych z obsługą rachunku na nowe zadanie⁷⁷, realizowane od 21 lipca 2023 r. Po uwzględnieniu otrzymanej dotacji (3 529 945 zł⁷⁸) i opłaceniu zobowiązań z tytułu realizacji zadania (3 529 945 zł) oraz po uiszczeniu opłat związanych z utrzymaniem rachunku bankowego w kwocie 77,15 zł – saldo środków pieniężnych na tym rachunku, na dzień 31 grudnia 2023 r. wynosiło 10,16 zł⁷⁹.

Zgodnie z § 3 ust. 3 umowy do dnia kontroli Fundacja utrzymywała rachunek wyodrębniony, do czego była zobowiązana, ponieważ sprawozdanie końcowe nie zostało jeszcze zaakceptowane.

Wskazany w umowie rachunek bankowy Zleceniobiorcy nie był oprocentowany. Tym samym Fundacja nie uzyskała przychodów z tytułu odsetek bankowych od środków dotacji, ani też nie pobrała świadczeń pieniężnych od odbiorców zadania⁸⁰.

⁷⁴ Lista księgowania na kontach analitycznych od konta 402 do konta 490 za okres od 25 lipca do 31 grudnia 2023 r. - wydruk z 28 czerwca 2024 r.

⁷⁵ Według wyjaśnienia Zleceniobiorcy data założenia konta: 23 czerwca 2022 r. wyłącznie na rzecz zadań realizowanych na zlecenie KPRM.

⁷⁶ Elektroniczne zestawienie operacji za okres od 21 lipca 2023 do 31 grudnia 2023 r. oraz potwierdzenie salda w kwocie 10,16 zł.

⁷⁷ Protokół oględzin z 13 czerwca 2024 r.

⁷⁸ Wpływ dotacji z KPRM na rachunek Fundacji: 31 lipca 2023 r.

⁷⁹ Algorytm obliczenia/ustalenia salda na 31 grudnia 2023 r. (3 529 945 zł + 87,31 zł) – (3 529 945 zł – 77,15 zł) = 10,16 zł.

⁸⁰ Część II punkty 3 i 4 sprawozdania.

[Przesunięcie kosztów pomiędzy pozycjami]

24. Zleceniobiorca nie korzystał z możliwości dokonywania przesunięć w zakresie ponoszenia kosztów, o których mowa w § 4 umowy.

[Działania informacyjne]

25. Zleceniobiorca wypełnił obowiązki wynikające z § 6 ust. 1-3 umowy, dotyczące zamieszczenia informacji o źródle finansowania.

Fundacja zamieściła informacje o realizacji i dofinansowaniu zadania z budżetu państwa na swojej stronie internetowej www.inmit.pl, a także na stronie projektu www.myslpopolsku.pl. Stosowne komunikaty zamieszczone były również na materiałach przygotowanych w trakcie projektu (np. umowy, artykuły prasowe, materiały wideo) oraz na materiałach zamieszczanych na stronach internetowych prowadzonych przez Fundację.

[Informacje o kontroli]

Czynności kontrolne prowadzono od 29 kwietnia do 3 lipca 2024 r. (w trybie określonym w § 7 umowy i w sposób zgodny ze *Standardami kontroli w administracji rządowej* z 31 sierpnia 2017 r.⁸¹).

Kontrolę przeprowadził zespół w składzie⁸²:

- Maria Nowacka-Dykalska, radca, kierownik zespołu kontrolującego,
- Krzysztof Berg, główny specjalista, członek zespołu kontrolującego.

Do składania oświadczeń w imieniu Fundacji uprawnionych było dwóch członków Zarządu Fundacji. W okresie objętym kontrolą w skład Zarządu wchodził:

- Pan ██████████ – prezes Zarządu,
- Pan ██████████ – wiceprezes Zarządu.

Maria Nowacka-Dykalska
/dokument podpisany elektronicznie/

⁸¹ Dostępne pod adresem www.gov.pl/web/premier/procedura-i-metodyka-kontroli.

⁸² Na podstawie upoważnień nr 14/2024 i 15/2024 wydanych 26 kwietnia 2024 r., upoważnień nr 18/2024 i 19/2024 wydanych 24 maja 2024 r. oraz upoważnień nr 20/2024 i 21/2024 wydanych 18 czerwca 2024 r.

Potwierdzam zgodność kopii wydruku z dokumentem elektronicznym:

Identyfikator dokumentu	937864.5989180.4449743
Nazwa dokumentu	inf_EZD_Myśl po polsku.pdf
Tytuł dokumentu	inf_EZD_Myśl po polsku
Sygnatura dokumentu	
Data dokumentu	
Skrót dokumentu	9E14F0F8C6A256007DD32545E5544AC47272E0F9
Wersja dokumentu	1.0
Data podpisu	12.08.2024 16:17:27
Podpisane przez	Maria Krystyna Nowacka-Dykalska
Rodzaj certyfikatu	Certyfikat kwalifikowany podpisu elektronicznego

EZD 3.124.8.8.

Data wydruku: 13.08.2024

Autor wydruku: Wolniak Agnieszka (Naczelnik wydziału)